

Uro hos alvorligt syge delirium

Vejledning til pårørende

Hospice Sydfyn

Hvad er delirium

Delirium er en alvorlig forvirringstilstand. Det er ikke en psykisk sygdom eller en begyndende demens. Delirium er hjernens reaktion på forskellige fysiske ændringer i kroppen, som kan skyldes selve sygdommen, infektion, angst eller den medicinske behandling. Det er en tilstand, der ses hyppigt ved alvorlig sygdom. Delirium kan opstå pludselig eller over flere døgn. Delirium kan behandles og kan være forbigående.

Hvordan viser delirium sig?

- Forandret opførsel, gør usædvanlige ting, ændret sprog
- Svært ved at koncentrere sig
- Svært ved at huske hvad der lige er sket
- Svært ved at tage en beslutning
- Fysisk uro, behov for at bevæge sig hele tiden
- Manglende initiativ eller rastløshed
- Skiftende uro i løbet af døgnet – ofte når det er mørkt/nat
- Angst, vrede, tristhed
- Manglende sammenhæng mellem tale og handling
- Ser eller hører noget som andre ikke ser
- Kontakten til andre mennesker kan være præget af utryghed eller fjendtlighed

Delirium kan optræde med et eller flere af symptomerne. Det varierer ofte fra time til time, og fra dag til dag.

Hvad gør personalet?

I plejen rettes opmærksomheden mod de faktorer, der kan være årsag til delirium samt forebyggelse og behandling af delirium. Personalet passer godt på den syge, der har svært ved at orientere sig.

Hvad kan pårørende gøre?

- Bidrage med vigtige iagttagelser
- Være til stede. Familien skaber genkendelighed
- Undgå at være for mange på stuen samtidig

- Brug korte direkte sætninger - Stil kun få og enkle spørgsmål
- Undgå at give valgmuligheder. Sig f.eks. "Nu henter jeg noget mad til dig" i stedet for "Hvad vil du have at spise?"
- Optræde roligt, da roen kan forplante sig til den syge.
- Sige højt hvad man gør samtidig med at man har øjenkontakt, f. eks. "Nu hjælper jeg dig i seng"
- Lad den syge blive i sin verden og såfremt den syge er bange, så korriger på nænsom og anerkendende måde
- Undgå unødigt snak/unødvige stimuli
- Fortæl om tid og sted – ur og kalender på stuen
- Vær opmærksom på om den syge mangler sine briller/høreapparat
- Undgå aktivitet i den tro at den syge "skal køres træt"
- Gå sammen med den syge hvis denne gerne vil ud at gå
- Rydde op på stuen, da det er godt med overskuelige omgivelser
- Have svag belysning om natten og undgå mørke
- Undgå berøring når den syge sover

Det vil ofte føles som en stor lettelse når den syge falder til ro og eventuelt sover.

Vi ved af erfaring at det er en meget svær situation at være i som pårørende.

Det kan være svært at være på stuen i længere tid ad gangen. Mange vil opleve at blive vrede, frustrerede og kede af det, samt føle usikkerhed og afmagt.

I den situation kan det være godt at dele tanker og følelser med personalet, der kender reaktionerne hos både den syge og pårørende fra lignende situationer.

I er derfor altid velkomne til at henvende jer til personalet.

I nogle situationer kan patienten ikke være alene. Her kan vi bl.a. støtte med personale og/eller med frivillige personer tilknyttet Hospice Sydfyn.

2020

Hospice Sydfyn

Skovsbovej 100, 5700 Svendborg, Tlf. 63 20 30 40
www.hospicesydfyn.dk

E-mail: hospicesydfyn@hospice.rsyd.dk